

سندروم کیندلر و گزارش یک مورد آن

دکتر پرویز طوسی * ، دکتر شورا مانی قلم **

خلاصه

موردی که گزارش می شود ، پسر بچه سیزده ساله ای با پوئی کیلودrama پیشرونده ، ضایعات تاولی انتهایی ، حساسیت به نور (فتوسنیتیوبیتی) و ضایعات مخاطی می باشد . در معاینه ، رشد و تکامل او طبیعی بود و هیچیک از افراد خانواده وی گرفتاری مشابه نداشتند . آزمایش های معمولی طبیعی بودند .

نمونه های آسیب شناسی پوست از ناحیه پوئی کیلودrama ، آتروفی اپیدرم ، استحاله میانی (هیدروپیک) لایه زایگر و افزایش رنگدانه ملانین این ناحیه را نشان می داد . بافت برداری (بیوپسی) از محل تاول ، در Subepiderma یک تاول دیده شد . پوئی کیلودrama علامت پوستی نادری است و وقتی در ابتدای زندگی دیده شود اغلب نشانه ای از یک بیماری مادرزادی و ارثی می باشد .

ضایعات تاولی انتهایی که احتمال دارد با ضربه نیز ارتباط داشته باشد اپیدرمولیز بولوز را مطرح می کند . همراهی دو علامت پوستی یاد شده برای اولین بار توسط کیندلر T-Kindler تحت عنوان "سندروم کیندلر" گزارش شد . تا آنجا که اطلاع داریم مورد معرفی شده اولین گزارش این سندروم در ایران می باشد .

* دانشیار بخش پوست مرکز پزشکی لقمان حکیم (دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)

** استادیار بخش پوست مرکز پزشکی لقمان حکیم (دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)

مقدمه

اکتروپیپون مشخص در هر دو چشم وجود داشت. در ناحیهٔ تن، علاوه بر آتروفی منتشر پوست، لکه‌های هیپرپیگماته در اطراف ناف، اپیگاستر و قفسه صدری دیده می‌شد.

در انتهای آلت تناسلی زخمی با سطح تمیز، به قطر ۸ میلیمتر و به شکل منگه‌ای مشاهده می‌شد. در معاینه اندامها، قرمزی منتشر و آتروفی، که شدت آن در پشت دستها و پاها بود، همراه با لکه‌های هیپرپیگماته و هیپوپیگماته، بویژه در اندام فوقانی، دیده می‌شد. ضایعات تاولی در ناحیهٔ پشت پا و پاشنهٔ پا وجود داشت که به دنبال ضربه ایجاد شده بود. انگشتان دستها باریک با پوست آتروفیک (شبیه اسکلرودرمی) بودند. در انگشتان کف دست و پا پوسته ریزی دیده می‌شد. در معاینه دهان بجز پوسیدگی تعدادی از دندانها ضایعهٔ دیگری وجود نداشت. اعضای دیگر طبیعی بودند.

نتایج آزمایش‌های زیر در حد طبیعی و یا منفی بودند:

۱. قند، اوره، کرآتنین، اسید اوریک، آزمونهای کارکد، ایمونوالکتروفورز پروتئین‌های سرم، C1q-C3-C4-VDRL در آزمایش مدفوع تخم آسکاریس دیده شد. در آزمون پیشاب، خون ادراری (هماتوری) وجود داشت ($RBC = 10 - 12$)، ولی آزمایش ادرار بعدی طبیعی بود.

معاینهٔ چشمها بجز اکتروپیپون نکته مرضی دیگری وجود نداشت.

امتحان آسیب‌شناسی از ضایعات پوستی غیرتاولی ناحیهٔ صورت با پوئی کیلودرما مطابقت داشت و استحاله میانی (هیدروپیک) لایهٔ زایگر دیده شد. آسیب‌شناسی ضایعات تاولی وجود یک تاول را در زیر اپیدرم نشان می‌داد.

بحث

سندرم کیندلر دارای علائم پوئی کیلودرما و ضایعات تاولی و آتروفی پوست می‌باشد. همانطور که در مقدمه گفته شد تا سال ۱۹۸۴، ۶۵ مورد از این سندرم گزارش شده است. از این ۶۵ مورد، ۱۳ مورد علائمی شبیه به مشاهدات کیندلر داشتند.

علائم بالینی مشترک این ۱۳ مورد که شامل آتروفی پوستی و گرفتاری مخاطی می‌باشد و احتمالاً "نحوهٔ انتقال ارشی اتوژومال مغلوب، ما را قلّدراً می‌سازد" که سندرم کیندلر را یک عارضه مستقل بحساب آوریم. با بررسی هر یک از این

کیندلر در سال ۱۹۵۴ سندرمی با علائم زیر را در یک دختر ۱۴ ساله گزارش نمود. ضایعات تاولی که از بدو تولد شروع شده بود، پوئی کیلودرمای پیشرونده همراه با آتروفی پوست و کراتوزهای کف دست و پا.

پس از کیندلر موارد متعددی از این سندرم گزارش شد. طبق گزارش ورت Verret و همکارانش تا سال ۱۹۸۴، ۶۰ مورد پوئی کیلودرمای مادرزادی و ضایعات تاولی و کراتوز کف دست و پا در نوشتارهای پزشکی ثبت شده است. (۱). در بخش پوست مرکز پزشکی لقمان حکیم یک پسر ۱۳ ساله با ضایعات پوستی به صورت پوئی کیلودرما و ضایعات تاولی در تاریخ ۱۲/۱۰/۶۲ مشاهده شد. بررسی علائم بیمار مذکور نشان داد که می‌توان وی را به عنوان یک مورد از سندرم کیندلر مطرح نمود.

شرح حال بیمار

بیمار ن. ش. ۱۳ ساله و مذکور، اهل شهرستان سراب روستای مشهدی کنده، دانش آموز کلاس سوم که در تاریخ ۱۲/۱۰/۶۲ به مرکز پزشکی لقمان حکیم مراجعه نمود. علت مراجعه. قرمزی صورت و پشت دستها.

تاریخچه. بیمار شروع علائم مذکور را از ۲ سال قبل ذکر نمود که ابتدا از انگشتان دست شروع می‌شود و بتدریج به پشت دستها و صورت انتشار می‌یابد.

قرمزی صورت و دستها با تغییر فصل تغییری نمی‌کرده است، ولی بیمار اظهار می‌داشت که در فصل تابستان زخم‌هایی در صورت و لبها وی ایجاد می‌شده که در زمستان بهبود می‌یافته است. همچنین بیمار زخم منگه‌ای (punched out) به قطر ۸ میلیمتر در انتهای آلت تناسلی داشت که شروع آن را از ۳ سال قبل ذکر می‌کرد. بیمار سابقه بیماری دیگری بجز ناراحتی پوستی ذکر شده را بیاد نداشت و در فامیل او بیماری مشابهی وجود نداشت.

دو برادر و پدر و مادر بیمار سالم بودند، ولی یکی از برادرانش در کودکی به علت نامعلومی فوت کرده بود. در معاینه، حال عمومی بیمار خوب بود. در ناحیهٔ صورت قرمزی منتشر همراه با تلرانکتازی و آتروفی مشهود بود. لکه‌های هیپرپیگماته و هیپوپیگماته در ناحیهٔ صورت دیده می‌شد.

جدول ۱. مواردی که با نوع کیندلر مطابقت دارد

مؤلف	سن	جنس	علائم همراه	انتقال ارضی	آسیب شناسی
۱۹۵۱، Sorsby	۵۵ - ۵۰	موزن	کارتوز کف دست یا پای بروئی کیلودرمی	کرفتاری مخاط	کاهش بافت الاستیک
۱۹۵۴، Kindler	۱۴	موزن	+ +	دھائی	شکاف
۱۹۵۶، Degos-Ebrard	۸	موزن	+ +	لشه، اکتروپیوون	کاهش بافت الاستیک
۱۹۶۶، Salamon	۱۵	ذکر	+ +	-	دیستروفی ناخن
۱۹۷۰، Vander-Lugt	۲۰	ذکر	+ +	-	دیستروفی عرق
۱۹۷۳، Pinol-Aguade	۸	موزن	+ +	-	کاهش ترشح عرق
۱۹۷۳، Pegum	۱۲	ذکر	+ -	-	کاهش ترشح عرق
۱۹۷۸، Alper	۵	ذکر	+ -	-	کاهش بافت الاستیک
۱۹۷۸، Draznin	۱۴	ذکر	+ +	-	گرفتاری عمومی بیمار
۱۹۷۹، Person	۱۴	ذکر	+ +	-	گرفتاری عمومی بیمار
۱۹۷۹، Barrere	۲۵	ذکر	+ -	-	کاهش بافت الاستیک
۱۹۸۲، Bordas	۲۶	ذکر	+ +	اکتروپیوون	و اکولیزا سیون زایگر، زایگر
۱۹۸۴، Verret	۲۰	ذکر	+ +	-	و اکولیزا سیون سلوول
				-	و اکولیزا سیون زایگر، زایگر
				-	و اکولیزا سیون سلوول
				-	و اکولیزا سیون زایگر، زایگر
				-	کاهش بافت الاستیک
				-	کاهش بافت الاستیک
				-	کاهش بافت الاستیک
				-	شکاف

می شود – و تاول زیر اپیدرم همراه با باقی ماندن یاخته های زایگر را نشان می دهد .

ایمونوفلورسانس مستقیم با سرم آنتی IgM رسوپ ماده فلورسانس را در درم سطحی نشان می دهد . مطالعه با میکروسکوپ الکترونی که در موارد محدودی صورت گرفته است، در محل شکاف وجود شکاف (Cleavage) بین لامینا دنسا (Lamina densa) و لایه زایگر و قطعه قطعه چند لامینا دنسا را نشان داده است . (۱) .

احتمال بد خیمی نیز در سندروم کیندلر مطرح شده است . سرطان اسکواموس لب و سرطان مثانه گزارش گردیده است (۳) . بنابراین در پی گیری بیماران فوق بایستی احتمال مذکور را مد نظر قرار داد .

۲. نوع ویری Weary

از نظر بالینی تنها علامت ثابت، پوئی کیلو درما است . پوئی کیلو درما پس از تولد یا قبل از سه سالگی ظاهر می شود . تنه و فلکسورها را می گیرد ولی صورت گرفتار نمی شود . بثورات تاولی خیلی کم است و قبل از سه سالگی ظاهر می شود ، تاولها کوچک هستند و زود عفونی می شوند . گاهی وزیکول و پوستول هم دیده می شود که اغلب در قسمتهای انتهایی هستند ، ولی می توانند در همه جا ظاهر شوند ، خود بخود و یا در اثر ضربه بوجود می آیند . با افزایش سن از شدت آنها کاسته می شود .

ضایعات کراتوتیک به صورت پاپولهای زگیلی پشت دستها و پاها، زانو، آرنج و همچنین به صورت کراتوزهای کف پایی نقطه ای شکل می باشد . از علائم دیگر رشد ناقص ناخن و درماتیت اکرمائی شکل است . انتقال ارشی آن اتوزومال غالب است .

آسیب شناسی ناحیه پوئی کیلو درما، اغلب واکوئو- لیزاسیون سلولهای زایگر را نشان می دهد ، ولی تغییرات بافت الاستیک وجود ندارد . در درم ، جسم کولوئیدی را با مثبت بودن ایمونوفلورسانس مستقیم با سرم آنتی IgM شرح می دهد . تاول داخل اپیدرم است و لایه زایگر بی تغییر است .

با میکروسکوپ الکترونی تاول را بین یاخته های زایگر و anchoring Basal-Lamina fibrill با مطالعه جدول ۲ اختلافهای این دو گروه را می بینیم .

۶ مورد و با در نظر گرفتن وجود یا عدم علائم همراه و انتقال ارشی، دو گروه مشخص را می توان تشخیص داد . (۱) .

۱. نوع کیندلر؛ ۲. نوع ویری Weary

نوع کیندلر

سه علامت ثابت این نوع عبارت است از بثورات تاولی، پوئی کیلو درما، آتروفی پوست .

پوئی کیلو درما این بیماران اغلب در کودکی شروع می شود و گاهی از بدو تولد وجود دارد . معمولاً "در نواحی صورت، دستها، زیر بغل و ناحیه شکم می باشد و بندرت همه پوست بدن را گرفتار می کند و تا سن بلوغ هم ادامه دارد . تاول . تاولها که شفاف یا هموراژیک هستند، از زمان تولد یا اولین ماههای زندگی پیدا می شوند، اندازه شان بزرگ است، در انتهایها و گاهی در بقیه نقاط و یا در مخاطدیه می شوند . با افزایش سن از شدت ایجاد تاول کم می شود . آتروفی پوستی اغلب شدید است، در سطح، پوئی کیلو درما و در قسمتهای انتهایی، بخصوص پشت دستها، دیده می شود . و در یک مورد با Pseudoairhum انگشت دست همراه بوده است . پوئی کیلو درما می تواند در همه جای بدن باشد و به سطح شکم منظره ای شبیه کاغذ سیگار بدد .

علامتهای همراه عبارتند از کراتوز کف دست و پا (مثل موردي که خود کیندلر معرفی کرد) . کراتوز اغلب از نوع نقطه ای (Punctate) و ترک دار (Fissured) است . حساسیت به نور، سند اکتیلی، اختلال در ترشح عرق به صورت افزایش ترشح عرق و عدم ترشح عرق از دیگر علامتهای همراه هستند .

گرفتاری مخاطی که در اغلب بیماران دیده می شود مشتمل است بر شکنندگی و هیپر تروفی لثه، زخم مری و پیشاپراه که بعداً "منجر به تنگی مری و تنگی پیشاپراه می گردد . از نظر ژنتیکی به نظر می رسد که اتوزومال مغلوب باشد . از نظر آسیب شناسی، در ناحیه پوئی کیلو درما و آتروفیک واکوئولیزاسیون یاخته های زایگر در محل اتصال درم و اپیدرم دیده می شود . در درم سطحی، در همه موارد کاهش (Rarefaction) رشته های الاستیک وجود دارد، و همچنین جسم کولوئیدی Colloid body مشهود است . آسیب شناسی تاول واکوئولیزاسیون سلولهای زایگر به اضافه خرابی آنها - همچنانکه در اپیدرمولیز بولوز سیمپلکس دیده

جدول ۲ . مقایسه سندروم کیندلر و ویری

نوع ویری	نوع کیندلر	
زودرس گاهی بدنیال	زودرس و اغلب بدنیال	تاول
ضربه	ضربه	
زودرس	دیررس	پوئی کیلودرمای
+	+	کراتوز کف دست و پا
◦	+++	آتروفی پوستی
+	◦	پاپولهای کراتوتیک انتهایی
◦	+++	ضایعات مخاطی
اتوزومال غالب	اتوزومال مغلوب	انتقال ارشی

- ضایعات مذکور در نواحی صورت و پشت دستها شدیدتر بود؛
۳. ضایعات تاولی مشتمل بر وزیکول و تاول که بدنیال ضربه ایجاد می‌شد و سابقه‌آن از اوایل کودکی وجود داشت؛
۴. تغییرات شبیه اسکلرودرمی در انگشتان دستها همراه با پوسته ریزی کف دست و پا؛
۵. زخم منگنهای انتهایی آلت تناслی؛
۶. اکتروپیون در چشمها،

مجموعه یافته‌های مذکور با هیچ یک از اختلال‌های شناخته شده همراه با پوئی کیلودرمای مادرزادی یا با اپیدرمولیز تاولی به تنهایی مطابقت نمی‌کند، و بنابراین می‌توان آنرا به عنوان موردی از سندروم کیندلر پذیرفت.

از نظر آسیب شناسی کاهش بافت الاستیک درم یک علامت خاص نوع کیندلر است. ایجاد حفره در محل اتصال درم و اپیدرم در هر دو نوع وجود دارد و از این نظر نمی‌توان بین آنها فرقی گذاشت. (۱) .

این مسئله که آیا این سندروم یک عارضه جدایگانه است و یا نتیجه تواام شدن تصادفی دو سندرم نادر (اپیدرمولیز بولوزوپوئی کیلودرمای مادرزادی) هنوز مورد سؤوال است.

بیمار ما دارای خصوصیات زیر بود :

۱. حساسیت به نور (پیدایش ضایعات زخمی در تابستان و بهبود آنها در زمستان)؛
۲. پوئی کیلودرمای پیشرونده که نواحی صورت، تن، اندامها را گرفتار کرده بود. پوست سر و گوشها گرفتاری نداشت.

مراجع

1. Verret J-L, Avenel M, Larregue M, Panigel-Nguyen C: Kindler's Syndrome , One case with ultrastructural study. Annals of dermatology, 111:259, 1984
2. Draznin Martin B, Easterly Nancy B, Fretzin David F: Congenital Poikiloderma. Archive Dermatology 114: 1207, Aug 1978
3. Alper Joseph C, Baden Howard P, Goldsmith Lowell A: Kindler's Syndrome. Archive of Dermatology 114:457, March 1978
4. Arthur Rook, Wilkinson D S:Kindler's Syndrome, Rock. Test Book of Dermatology 3:1812, 1986